

Innst. 33 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Prop. 145 S (2011–2012)

Innstilling fra finanskomiteen om protokoll til endring av skatteavtalen mellom Norge og Polen

Til Stortinget

Sammendrag

I Oslo den 5. juli 2012 ble det undertegnet en protokoll til skatteavtalen mellom Norge og Polen til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt. Samtykke til undertegning ble gitt ved kongelig resolusjon 20. april 2012. Statssekretær Roger Schjerva undertegnet protokollen på vegne av Norge, og Polens ambassadør til Norge Stefan Czmur undertegnet på vegne av Polen.

Den gjeldende skatteavtalen mellom Norge og Polen trådte i kraft i 2010 og fikk virkning fra og med inntektsåret 2011. Avtalen erstattet den gamle skatteavtalen fra 1979.

Den gamle avtalen medførte dobbel ikke-beskatning av polske sjøfolk som arbeidet på NIS-registrerte skip. Sjøfolkene var fritatt for skatt på lønnsinntekten i Norge på grunn av særregler i skatteloven, men de var også fritatt for beskatning i Polen på grunn av bestemmelser i skatteavtalen.

Etter anmodning fra Polen ble bestemmelsene om beskatning av polske sjøfolk om bord på NIS-registrerte skip endret ved forhandlingene om ny skatteavtale. Formålet med endringen var å gi Polen muligheten til å skattlegge sine egne sjøfolk og forhindre at den nye skatteavtalen medførte dobbel ikke-beskatning av lønnsinntekt. Siden personer bosatt utenfor Norden etter skatteloven er fritatt for skatteplikt ved arbeid på skip registrert i NIS, ble beskatningsretten til slik lønnsinntekt beholdt Polen.

Etter at den nye skatteavtalen trådte i kraft, tok Rederiforbundet og Nærings- og handelsdepartementet initiativ til å få endret avtalens bestemmelser om beskatning av polske sjøfolk slik at beskatningsordningen etter den gamle skatteavtalen ble gjenopprettet. Bakgrunnen for dette initiativet var at polske sjøfolk som oftest er skattefrie i Polen på grunnlag av Polens skatteavtaler med andre land. Den nye skatteavtalen med Norge ville derfor kunne skape en forskjellsbehandling av polske sjøfolk på NIS-registrerte skip sammenlignet med polske sjøfolk på skip som seiler under andre lands flagg.

I løpet av det siste året har norske og polske skattemyndigheter forhandlet om en løsning. I januar 2012 ble det oppnådd enighet om en protokoll til den nye skatteavtalen. Protokollen har til formål å gjenopprette likebehandlingen av polske sjøfolk om bord på NIS-registrerte skip sammenlignet med polske sjøfolk med lønnsinntekt fra skip som seiler under andre lands flagg. Dette oppnås ved at særbestemmelsen om Polens eksklusive beskatningsrett til polske sjøfolks lønnsinntekt for arbeid på NIS-registrerte skip, tas ut av skatteavtalen. I utgangspunkt vil Norge da som kildeland kunne skattlegge disse lønnsinntektene etter skatteavtalen. Men fordi inntektene i slike tilfeller er skattefrie i Norge etter norsk intern skatterett, vil Polen istedenfor å unnta inntekten fra skatteplikt etter skatteavtalen, bruke kreditmetoden for unngåelse av dobbeltbeskatning. En slik metode vil ifølge polske forklaringer åpne for fritak for beskatning gjennom et særskilt fradrag i henhold til polsk intern lovgivning.

Protokollen er inngått på norsk, polsk og engelsk. Som vedlegg til proposisjonen følger den engelske teksten og den norske oversettelsen.

Til de enkelte materielle bestemmelser i protokollen bemerkes:

Artikkel I endrer artikkel 14 punkt 3 i den gjeldende skatteavtalen. Den bestemmer at inntekt fra lønnsarbeid utført om bord i et skip drevet i internasjonal fart kan skattlegges i den stat hvor foretaket som driver virksomheten er hjemmehørende. Slik lønnsinntekt kan også skattlegges i den stat der lønnskakeren er bosatt.

Artikkel II gir regler om fremgangsmåten til unngåelse av dobbeltbeskatning i disse tilfellene. Det følger av underpunkt a) i artikkel 22 punkt 1 at Polen skal unnta inntekt som etter skatteavtalen kan skattlegges i Norge. I det nye underpunkt d) til artikkel 22 punkt 1 er det gjort unntak fra denne hovedregelen. Det fremgår av underpunkt d) at det er kreditmetoden som skal anvendes i de tilfellene hvor en person bosatt i Polen har en inntekt som kan skattlegges i Polen, men som er fritatt fra beskatning i Norge etter norsk intern rett. Siden inntekten er fritatt fra norsk beskatning, vil det ikke være noen skatt betalt i Norge som kan komme til fradrag i Polen, slik kreditmetoden vanligvis innebærer. Det gis derfor et fradrag som følger av polske interne regler. Fradraget medfører at når en person bosatt i Polen utelukkende har inntekt som skriver seg fra kilder utenfor Polen, vil vedkommendes polske skattebelastning bli null.

Selv om formålet med protokollen primært har vært å endre beskatningen av polske sjøfolk på NIS-skip, vil artikkel 14 punkt 3 sammenholdt med underpunkt d) i artikkel 22 punkt 1 også gjelde for polske sjøfolk på norske rederiers skip registrert under utenlandsk flagg. Skatteavtalen vil dermed virke nøytral for alle tilfeller der Norge etter avtalen har rett til å beskatte lønnsinntekt for polske sjøfolk på norske rederiers skip, men hvor slik inntekt ikke skattlegges i Norge fordi det ikke er hjemmel for dette etter norsk intern rett.

Artikkel III inneholder bestemmelser om ikrafttredelse.

Etter artikkel III skal statene underrette hverandre når de nødvendige konstitusjonelle krav for at protokollen kan tre i kraft er oppfylt. Protokollen trer i kraft på datoen for den siste av disse underretninger. Avtalen vil få virkning i begge stater fra og med det inntektsår som følger etter det året da avtalen trer i kraft.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Irene Johansen, Gerd Janne Kristoffersen, Thor Lillehovde, lederen Torgeir Micaelsen, Torfinn Opheim og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Jørund Rytman, Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Arve Kambe, Jan Tore Sanner og Eli Skoland, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen, fra Senterpartiet, Arne Bergsvåg, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden, slutter seg til regjeringens forslag om samtykke til å sette i kraft protokollen til skatteavtalen mellom Norge og Polen.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker til å sette i kraft en protokoll til skatteavtalen mellom Norge og Polen av 9. september 2009 undertegnet i Oslo 5. juli 2012.

Oslo, i finanskomiteen, den 25. oktober 2012

Torgeir Micaelsen
leder

Torfinn Opheim
ordfører